

Mondig of onverdraagzaam?

Zijn de Bruggelingen nu mondiger, kritischer of onverdraagzamer geworden? Feit is dat de politieke beleidsvoerders niet goed weten ze moeten omgaan met tal van lokale actiegroepen die als paddenstoelen uit de grond schieten.

Het rapport van de stedelijke ombudsman Marc Carlier spreekt boekdelen. Zijn dienst noteerde in 2009 een recordaantal klachten. Vorig jaar zochten 1643 Bruggelingen contact met de lokale ombudsman. Nooit eerder lag dat aantal zo hoog. In vergelijking met 2008 gaat het om een stijging met 7 procent. Van die contacten resulteerden er 268 in een tweedelijns klachtdossier. Tween derde ervan slaat op de werking van de stadsdiensten, de andere op de politie, het OCMW en de intercommunales.

Die cijfers bewijzen dat de Bruggelingen in elk geval mondiger geworden zijn. Volgens Marc Carlier hebben veel klachten te maken met communicatie: 'Het lokale bestuur bezondigt zich vaak aan de neiging om informatie aan te bieden en te communiceren vanuit het eigen standpunt en referentiekader, zonder stil te staan bij de werkelijke informatiebehoefte van de burger.'

Structurele tekorten

Is dat de reden voor de wildgroei aan actiecomités? Of is er meer aan de hand? Uit het jaarverslag blijkt dat de ombudsman een derde van de klachten 'gegrond' verklaarde. Wat concreet betekent dat in

die gevallen de stadsdiensten een duidelijke fout maakten of dat er een structurele tekortkoming aan het licht kwam. Vreemd genoeg blijkt uit een recente enquête dat de Bruggeling de stedelijke dienstverlening hoger inschat dan vier jaar geleden. Carlier: 'De stad kreeg een rapport van 6,5 op 10. In 2006 was dat nog 6,1. De conclusie kan zijn dat de Bruggeling de kwaliteit van de stedelijke dienstverlening voldoende vindt, maar dat er nog ruimte is voor verbetering.'

Het feit dat er tijdens het openbare onderzoek van het 'ontwerp van afbakening van het regionaal stedelijk gebied Brugge' maar liefst 3321 bezwaarschriften werden ingediend, wijst op eenzelfde pijnpunt. Volgens schepen van Urbanisatie Mercedes Van Volcem (Open VLD) lijkt dit cijfer op het eerste zicht veel, maar moet het toch gerelativeerd te worden: 'Al die bezwaarschriften samen maken amper anderhalf procent uit van de bewoners van het gebied waarop het plan betrekking heeft. Zo dramatisch is dat niet. Twee dossiers hebben vele honderden bezwaarschriften opgeleverd: de huisvestingsplannen in Klein Appelmoes en het nieuw voetbalstadion in Sint-Michiels.'

Ook West-Vlaams gedeputeerde Dirk De fauw, voorzitter van het Regionaal Soci-

aaleconomisch Overlegplatform (Resoc), die het Brugse voetbalstadiondossier coördineert, plaatst kritische kanttekeningen bij de vele bezwaarschriften: 'Het Loppemse actiecomité Witte Pion, dat een harde strijd voert tegen de inplanting van een nieuw voetbalstadion, heeft een typebrief opgesteld die rondgemaild werd, in de hoop op een grote respons.'

Hoe het ook zij, de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (Vlacoro) heeft nog heel wat werk aan de behandeling van al die bezwaarschriften vooraleer de Vlaamse regering het regionaal stedelijk gebied Brugge definitief kan afbakenen. Dat zal voor de komende decennia bepalen waar er gewoond, gewerkt, en aan recreatie gedaan kan worden in Brugge, en welke bijkomende groene zones er gecreëerd worden.

De grootste kluif zijn de 1759 bezwaarschriften die het actiecomité Klein Appelmoes indiende tegen de plannen om een nieuwe verkaveling aan te leggen in de buurt van de Gemene Weidebeek in Assebroek. Actievoerders Jozef De Coster en Ivan De Clerck maken zich sterk dat 95 procent van de omwonenden gekant is tegen de bouw van 160 nieuwe woningen (waaronder 25 procent sociale flats) in dit waterzieke gebied, dat grenst aan een waar-

devolle natuurzone. Hun bezwaarschriften zijn goed gedocumenteerd, met inbegrip van studies van ingenieurs over de negatieve gevolgen van woningbouw.

Niet representatief?

Burgemeester Patrick Moenaert ontkent dat hij niet luistert naar de visie van de diverse actiegroepen: 'Ik sta open voor elke constructieve suggestie. Maar ik wil tegelijkertijd de representatieve democratie respecteren en mijn verantwoordelijkheid niet ontlopen. Alle burgers kunnen om de zoveel jaar via democratische verkiezingen hun vertegenwoordigers aanduiden. Dat moet de eerste toetssteen blijven. Actiegroepen zijn ontegensprekelijk nuttig, maar ze kunnen niet in de plaats van democratisch gekozen besturen treden.'

'Actiegroepen kunnen een positieve of uitdagende rol spelen in een samenleving, maar ze zijn God de Vader niet', aldus Moenaert. 'Uit onderzoek blijkt dat de meeste actiegroepen helemaal geen representatief staal van de bevolking weerspiegelen: meer mannen, meer hoogopgeleiden en hoge inkomensgroepen, een overwicht aan mensen uit het onderwijs, minder arbeiders en oudere mensen. In de vakliteratuur wordt de term *participatie-elite* gebezigd.'

'Actiegroepen zijn maatschappelijk belangrijk, maar in een aantal gevallen hebben ze ook een sterk *not in my backyard*-gehalte. Een openbaar bestuur, dat geacht wordt het algemeen belang te dienen, kan natuurlijk niet altijd voor iedereen goed doen. Politiek is ook een kwestie van keuzes maken en van die keuzes te kunnen motiveren.'

Hogerop

Actiegroepen die niet gehoord worden door het Brugs stadsbestuur zoeken het hogerop. SOS voor een Leefbaar Brugge lobbyde met succes bij Vlaams minister van Monumentenzorg Geert Bourgeois (N-VA), die de declassering van het koetsgebouw in het kunstencentrum Oud Sint-Jan ongedaan maakte en het kloostergebouw van de redemptoristinnen in de Katelijnestraat deels beschermde. Bijgevolg gingen twee projecten, die nochtans het fiat van het stadsbestuur hadden gekregen, terug naar af. Het geplande Museum of History moest op zoek naar een nieuwe locatie (de Markt), de projectontwikkelaar die in het klooster 80 flats wil realiseren, moet zijn plannen hertekenen.

Als ook Vlaanderen dwarsligt, vinden de malcontente Bruggelingen andere manieren om controversiële projecten tegen te

houden. De Marcus Gerards Stichting schreef een boze brief naar Unesco, die prompt een visitatiecommissie naar Brugge stuurde en het stadsbestuur tot een knieval dwong: het schepencollege vraagt nu zelf aan minister Bourgeois om Brugges oudste kern te beschermen als stadsgedicht, zodat de stad niet op de lijst van 'bedreigd werelderfgoed' komt te staan.

Juridische stappen

Het actiecomité De Witte Pion heeft zelfs al een raadsman in de arm genomen en bereidt juridische stappen voor 'om de leefbaarheid van Loppem' te vrijwaren. De Vlacoro kreeg een 125 pagina's dik

'Het niet-in-mijn-achtertuin-syndroom leidt vaak tot een banana-effect: Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anybody.'
(Mercedes Van Volcem)

bezwaarschrift vol argumenten tegen het geplande voetbalstadion aan de nabijgelegen Chartreuseweg in Sint-Michiels. Indien de Vlaamse regering toch haar definitieve zegen geeft voor de bouw van het stadion, trekt De Witte Pion naar de Raad van State.

Of het stadionproject daardoor op losse schroeven komt te staan, is niet zeker, maar het dossier zal zeker met minstens zes maanden vertraagd worden. Resocvoorzitter Dirk De fauw waagt zich aan een voorspelling: 'In het voorjaar van 2011 moet de Vlaamse regering een beslissing

nemen over de afbakening van het regionaal stedelijk gebied. Nadien zijn er schorsings- of annuleringsprocedures mogelijk voor de Raad van State. Bij een schorsingsprocedure moet de Raad van State zich binnen de zes maanden uitspreken over mogelijk klachten. Dat is in principe tegen september 2011. Een schorsing betekent dat de Vlaamse regering onmiddellijk haar huiswerk moet overdoen. Dat brengt het hele stadionproject in gevaar. Maar daarvoor moeten de opposanten heel sterke juridische argumenten op tafel leggen. Als er geen schorsing volgt, kan de procedure om te komen tot de bouw van het stadion worden voortgezet. De even-

tuale annulering volgt slechts jaren later. Tegen die tijd kan het stadion er al staan.'

Banana-effect

Urbanisatieschepen Mercedes Van Volcem evalueert het fenomeen van de actiegroepen zo: 'Ik kan begrip opbrengen voor hun mening, op voorwaarde dat het protest redelijk is en getuigt van een volwassen houding. Maar inspraak en rechtspraak ontmoedigen veel investeerders. Het niet-in-mijn-achtertuin-syndroom leidt vaak tot een *banana-effect: Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anybody*. Op den duur kun je nergens nog een steen verleggen. Een stad is nochtans het resultaat van generaties bouwers en slopers. Wat in een stad gebouwd, gesloopt en verbouwd wordt, zorgt voor een unieke gelaagdheid. Een stad is nooit af. Elke generatie, ook de onze en die na ons, heeft het recht, mischien zelfs de plicht om die gelaagdheid te verrijken. Dat lijken sommige actievoerders te vergeten.'